

Middelburg, 28 juni 2024

INSTROOM INTERNATIONALE STUDENTEN IS ESSENTIEEL VOOR HEEL ZEELAND

Voor Zeeland zullen de gevolgen van het gewijzigde uitvoeringsbesluit WHW en de Wet Internationalisering in Balans desastreuus zijn. Met deze brief vragen wij aandacht voor de impact van deze besluiten op het Zeeuwse onderwijs- en ondernemersklimaat. Hiermee onderschrijven we tevens de brief die eerder verzonden is namens Economic Board Zeeland (25 juni 2024).

Graag willen we de minister oproepen om Zeeland als geheel in aanmerking te laten komen voor een uitzondering op basis van regionale omstandigheden. Wanneer dit niet gebeurt, zijn de gevolgen voor Zeeland groot:

- Kennisinstituten als HZ UAS en UCR moeten hun belangrijke regiofunctie kunnen blijven vervullen; zij kunnen dit enkel waarborgen met een instroom aan voldoende internationale studenten;
- Zeeland heeft behoefte aan een consistent lange termijnbeleid om de kenniseconomie te ondersteunen en stimuleren. Drastische veranderingen in dit beleid zullen ernstige gevolgen hebben voor het Zeeuwse kennis- en innovatie ecosysteem. En daarmee voor de Zeeuwse economie én -leefbaarheid;
- Zonder internationale studenten zal de toekomst van HZ UAS en UCR niet zeker zijn. Gezamenlijk opgezette initiatieven komen hierdoor onder druk te staan. Een onwenselijk- en maatschappelijk gezien onacceptabel gevolg met grote impact;
- De krappe Zeeuwse arbeidsmarkt heeft internationale aanwas nodig, mede afkomstig vanuit de internationale studenten die zich in de regio blijvend vestigen. Nederlands talent is niet in voldoende mate aanwezig om aan de arbeidsmarktvraag te voldoen;
- Het Zeeuwse bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties hebben de kennis- en innovatiekracht nodig die zowel de onderwijs- en kennisinstellingen als de kenniswerkers brengen in de regio.
- Met een stevige onderwijs- onderzoeksinfrastructuur kan en wil Zeeland een belangrijke bijdrage blijven leveren aan de nationale en internationale maatschappelijke opgaven, met name rondom vraagstukken binnen de thema's water, energie en voedsel in de Delta.

Voor Campus Zeeland zijn de volgende uitgangspunten van belang

Samenwerking in Zeeland rondom onderwijs- en kennisinfrastructuur

De afgelopen jaren is in Zeeland – succesvol – ingezet op het versterken van de onderwijs- en kennisinfrastructuur. Campus Zeeland is een multiple-helix samenwerkingsverband van bedrijven, kennis- en onderzoeksinstituten en overheden in Zeeland. Zij bundelen de krachten om te zorgen voor een sterke koppeling tussen onderwijs en bedrijfsleven. Dit vergoot de innovatiekracht van Zeeland en draagt bij aan een toekomstbestendige economie en een aantrekkelijk leer- woon- en leefklimaat waarin ook jonge, goed opgeleide (nieuwe) Zeeuwen zich toe aangetrokken voelen.

Zeeland heeft geïnvesteerd in opleidingen en onderzoek die passen bij het Zeeuwse DNA en raken aan de thema's water, voedsel en energie. In nauwe samenwerking met University College Roosevelt (UCR), HZ University of Applied Sciences (HZ UAS), Scaldia, Wageningen Marine Research (WMR), Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) én instituten van buiten Zeeland. Gezamenlijk is er hard gewerkt aan de ontwikkeling van deze Zeeuwse kernthema's. Voorbeelden

van deze samenwerking is de realisatie van het Joint Research Center Zeeland (JRCZ) dat met steun van het Rijk, Provincie en Zeeuwse onderwijsinstellingen in Middelburg tot stand kwam. In dit onderzoeksinstituut voor het mbo, hbo en wo werken studenten, onderzoekers, bedrijven en de overheid samen aan oplossingen voor urgente, maatschappelijke vraagstukken in de Zuidwestelijke Delta. Ook de komst van het internationale kenniscentrum Delta Climate Center (DCC) is een mijlpaal binnen de Zeeuwse samenwerking. De missie van het DCC is om door middel van onderzoek en onderwijs een bijdrage te leveren aan een duurzame toekomst voor deltagebieden wereldwijd. De kernopdracht van het centrum is om in de Zeeuwse delta innovatieve oplossingen te realiseren voor een duurzame, klimaatbestendige, welvarende en leefbare delta. Door het ontwikkelen- en geven van onderwijs, het doen van onderzoek, de valorisatie van resultaten en de ontwikkeling van kansen voor het bedrijfsleven wordt deze opgave ingevuld. Het DCC verbindt en versterkt bestaande netwerken en activiteiten en trekt hierbij samen op met partijen zoals Impuls Zeeland en Dockwize. Ook wordt met partijen buiten Zeeland (o.a. Universiteit Gent, Deltares, Deltaprogramma) verkend op welke thema's en op welke manier krachten te bundelen.

Mede door bovenstaande ontwikkelingen wordt Zeeland in binnen- en buitenland gezien als toonaangevend gebied voor de thema's water, (duurzame) energie en voedsel/biobased economy. Deltagebied Zeeland fungeert als 'living lab', door de kenmerkende fysieke omstandigheden: de aanwezigheid van een groot estuarium met zoet/zout water-omgevingen, internationale zeehavens, wereldberoemde waterwerken, vele kustlocaties en diverse landbouwpercelen. En door de expertise bij de in Zeeland aanwezige (vaak internationaal opererende) bedrijven en kennisinstellingen. Oftewel, Zeeland heeft (toekomstige) kennisprofessionals echt iets te bieden én heeft ze nodig.

Belang van onderwijs en kennis om studenten, bedrijven en nieuwe werknemers naar Zeeland aan te trekken

Deze unieke kenmerken en de sterke inzet op de onderwijs- en kennisinfrastructuur reiken ver buiten Zeeland. Jonge mensen van buiten de provincie- en landsgrenzen willen zich graag in Zeeland vestigen. Denk hierbij aan buitenlandse werknemers en internationale studenten aan de HZ UAS of UCR. In Zeeland vinden zij een passende studie of werk. Zeeland heeft deze inwoners veel te bieden en ook hard nodig. Zonder deze Zeeuwen van buiten Nederland zou het Zeeuwse inwoneraantal dalen; het tekort op de arbeidsmarkt nog groter worden (Zeeland is een van de krapste arbeidsmarkten van Nederland); kunnen bedrijven niet uitbreiden en is de kans reëel dat bedrijven besluiten zich elders te vestigen. Dit alles gaat ten koste van de economie, leefbaarheid en brede welvaart in Zeeland. En daarmee ook in de rest van Nederland.

Veel van de studenten blijven na hun studie in de regio en leveren als kenniswerkers een belangrijke bijdrage aan onze regionale economie. Nederlands talent is niet in voldoende mate aanwezig om aan de vraag van het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties te voldoen. Dit speelt in sectoren die niet alleen economisch van groot belang zijn, maar waarin ook gewerkt wordt aan de maatschappelijke opgaven waar we gezamenlijk voor staan, zoals klimaat, de energietransitie en in vitale sectoren als de gezondheidszorg. Deze complexe opgaven vragen om innovatieve oplossingen. Om tot deze oplossingen te komen, hebben we hoogwaardig onderwijs en onderzoek nodig, innovatieve bedrijven, een overheid die de voorwaarden schept om dit kennis en innovatie ecosysteem te laten bloeien. Maar bovenal hebben we voldoende kennis én talent nodig.

Als al deze studenten en internationale werknemers er niet zouden zijn, zou Zeeland een sterke daling qua inwonersaantal laten zien, een (nog) krappere arbeidsmarkt kennen en nog minder inwoners die de Zeeuwse voorzieningen kunnen dragen. Dit zou ten koste gaan van de economie, leefbaarheid en brede welvaart. Wij vragen daarom om maatwerk voor een regio als Zeeland: er is

hier geen probleem met de aanwezigheid van internationale studenten, in tegendeel, onze internationaal georiënteerde industrie en kennisinstellingen hebben hen keihard nodig.

Kortom: internationale studenten zijn essentieel onderdeel van brede Zeeuwse ecosysteem

Wanneer de instroom van internationale studenten in Zeeland stopt, kent dit buiten proportionele gevolgen voor de gehele regio. Het blijft voor onze regio zeer urgent om te blijven inzetten op de instroom van internationale studenten. Uiteraard erkennen we het belang van het bewaken van de omvang van de internationale instroom. De initiatieven voor het verder verfijnen en uitwerken van de sturing om grip te krijgen op de instroom, ondersteunen we dan ook. We leveren daarbij graag onze bijdrage aan het realiseren van het nodige regionale maatwerk en wenselijke uitzonderingen en de aanvullende instrumenten die helpen om de toekomstige instroom goed te reguleren.

Wij zijn de minister dan ook zeer erkentelijk dat het criterium 'regionale omstandigheden' is opgenomen als uitzonderingsgrond op de regel dat onderwijs enkel in het Nederlands aangeboden mag worden. Dit doet recht aan de situatie van regio's als Zeeland, en aan rapporten als 'Elke Regio Telt' die – met het oog op deze regio's – vragen om een herijking van de beleids- en investeringslogica van het Rijk.

De Memorie van Toelichting bij het Uitvoeringsbesluit stelt terecht dat 'anderstalig onderwijs in krimpregio's de regionale kenniseconomie kan stimuleren en kan zorgen voor extra economische activiteit. Dit kan bijdragen aan het tegengaan van (versnelde) krimp waardoor het risico wordt verminderd dat krimpregio's verder achterop raken in vergelijking met groeiregio's. Dit geldt bij uitstek voor een regio als Zeeland. Toch dreigt deze regio, vanwege de door u gehanteerde uitwerking, buiten de uitzonderingsgrond te vallen.

Graag willen we de minister oproepen om Zeeland als geheel in aanmerking te laten komen voor een uitzondering op basis van regionale omstandigheden. Wanneer dit niet gebeurt, zijn de gevolgen voor Zeeland groot.

We vragen uw dringende aandacht voor de noodzaak en behoefte van internationale studenten in Zeeland. Indien nodig, nodigen we u ook van harte uit om met eigen ogen te aanschouwen wat de impact van uw besluit voor Zeeland is. We zien uw reactie op deze brief graag tegemoet.